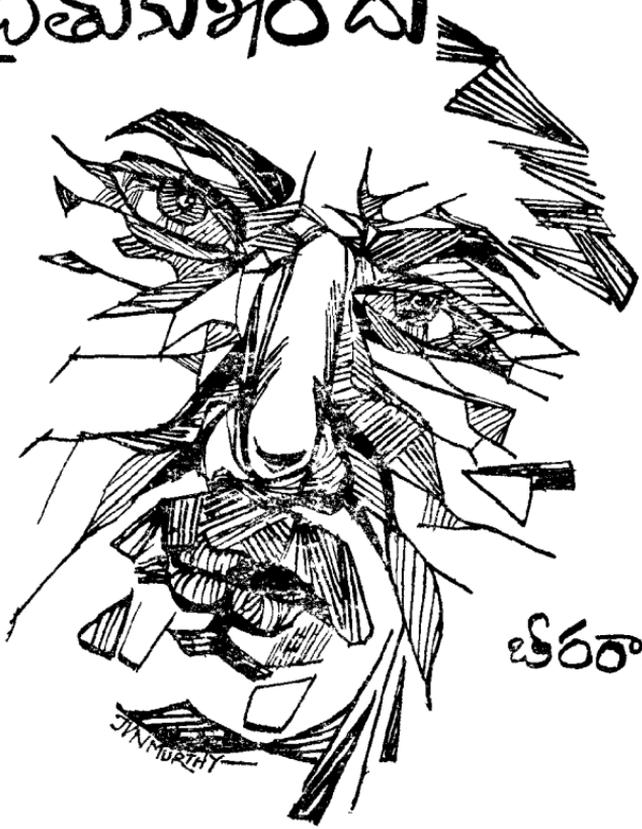

బ్రతుకులొరివి

చీరరాజు

అడవిలోంటి ప్రదేశంలో శ్రీహరి
నంబై నిమిషాంనుచీ నిండు ని
వున్నాడ.

చుట్టూ ఎత్తైన నల్లని కొండలు. రోడ్డు
కిరువైపుం బూరుగా రాజ్యాన్ని కావలా
కావే నైనికుల్లా నిందితున్న చెట్లు తిప్ప
అక్కడింకేమీ కానరావడం లేదు

ఆ ప్రదేశం జాతీయ రహదారికి
వున్న లింకురోడ్డులో పట్టణానిః ముప్పై
అయిదు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది.

శ్రీహరి సినిమా నటుడు, రచయిత,
నిర్మాత. అతనికో అలవాటుంది—అతని
కదకు మంచి ప్లాట్ కావలసినప్పుడు,
పూటింగు జరిపుకోవడానికి అనువైన
లోకేషన్స్ ఎక్సుకోవాలి వచ్చినపుడు
ఒక్కడే కారేసుకుని డ్రైవ్ చేసుకుంటూ
తనకిష్టమైనంత సేపు యిక్కడ అక్కడ
అనకుండా తిరుగుతుంటాను.

ఆరోజు వాడ ఒక నలాగే దయలు
దేరాడు. ఆ యితే దురదృష్టవశాత్తు

రేడియోలో నీళ్లు అయిపోవడంతో అన్ని ప్రదేశాల్లో వంటిగా నిలబడవలసింది. నీళ్లు డబ్బాలో నీళ్లున్నవి లేవని ముందుగా చూడకోని తన నిరక్షాని తనను తన అసిస్టెంట్లను కనిపిస్తే తిట్టుకున్నాడు.

అప్రెండీస్ లో ఎక్కడా నీటిచుక్కలున్న జాడేమీ కనిపించకపోవడంతో వుమానుమంటూ కానివి రోడ్డుకొక్క అపి దాన్నాచుకుని సిగరెట్ కాటన్లు నింపున్నాడు.

అరగంట గడిచినా అటువైపు ఒక్క వాహనం గానీ, మనిషిగానీ రాకపోవడంతో అతనిలో ఓ రకమైన ఆందోళన, కొద్దిసేపటి భయం బయలుదేరింది.

వెంట తెచ్చుకున్న సిగరెట్ పేకెట్ లోని సిగరెట్లు కూడా అయిపోయాయి. అప్పుడు సాయంత్రం అరుగంటలైంది. పశ్చిమాద్రీన సూరీకు డ్యూటీ దిగిపోవడానికి తొందరపడుతున్నాడు.

శ్రీహరి చూపు నడనగా నిర్భయమైపోయింది.

దూరంగా రెండు అకారాలు.... యిదే వస్తున్నాయి.

శ్రీహరిలో చచ్చిపోతున్న ఆకలిగురించింది.

అ ఆకారాలు యింకాంచెం దగ్గరకొచ్చాయి....

ఓ ముసలాడు - అతని వెంట ఓ వడేశ్ కుర్రాడు.

యిప్పుడు ఆ రెండు బక్కలకి వినకరాలు అతని ఎదురుగా వున్నాయి. శ్రీహరి కళ్లు వాళ్ళిద్దరూ వలెనే దేవుళ్ళ కనబడ్డారు.

ముఖమంతా ముడితలుపడిపోయి, కళ్లు లోతుకుపోయి గడ్డం పెరిగిపోయి సంస్కారం లేని తెల్లని పీచులాంటి జుట్టుతో అసహ్యంగా ఉన్నాడు ముసలాడు. ఒంటమీద చిన్న కండగుడ్డ తిప్పితే యింటిమీ లేదు కాళ్ళూ, చేతులూ మురిక్కొడల్లా వ్రేలాడుతున్నాయి. ఎందుకేమీ ఓ పొడగుటి కర్రను ఆధారం చేసుకుంటే కుడిచేయి పిల్లాడి కుజాన్ని ఆశ్రయించింది.

పిల్లాడి వంటిమీద ఉన్న గోచీ మాత్రమే వుంది.

వాళ్ళిద్దరినీ చూసిన శ్రీహరి అసహ్యించుకోలేదు.

“కాకా! ఈ దరిదాసిలో నీళ్లు ఎక్కడైనా దొరకకాయా?” ఎంతో ఆశగా అడిగాడు.

కాకా - “అబ్బో ఈ దొరక దొరకు తాయ బాబూ - నీళ్ళకి నల్లకోసుల మారం పోవాలి” అన్నాడు నీళ్లు తీసుకురావడం సామాన్యమైన విషయం కావట్టె.

శ్రీహరికి ఆ దూరం ఎంతో తెలియకానీ అతనికి అర్థంబుగా నీళ్లు కావాలి.

“కొంచెం నువ్వెళ్లి తీసుకురాగలవా కాకా! నీళ్లు లేక కాలాగిపోయింది. యిక్కడ చాలా వేసట్టుంది

నుంచున్నాను" — శ్రీహరి గొంతులో
అజ్జలేదు ఆకృత వుండి-ఆర్థింపు వుంది.

"నీళ్లు తీరానికి మికాదేటున్నాది?"
తాత అడిగాడు.

"యిదిగో నీళ్లదబ్బా" తీసిచ్చాడు.

"ఒరేయ్ బుద్ధోడా! లగెత్తుకెళ్లి
దీన్నిండా! కల్లుకొచ్చెయ్" తాత దబ్బా
పిల్లై చేతికిస్తూ అన్నాడు.

బుద్ధోడు పరిగెత్తాడు.

వెళ్లిపోతున్న బుద్ధోడ్ని చూసి, "బేగి
రావారి" అన్నాడు తాత కొంచెం గొంతు
పెంచి.

* * *

శ్రీహరి-తాతనెడుకుగా తాత.

పిల్లడు వెళ్లి పదినిముషాలు గడి
చాయి. వాడింకా రాలేదు శ్రీహరికి
బోర్ కాడుతోంది.

తాతవికి తాతకో నాల్గమాటలు మాట్లాడా
లనిపించింది.

"తాతా! నీ పేరేమిటి?"

"సిమ్మాద్రీ బాబూ!"

"అ పిల్లడు నీ కొడుకా?" శ్రీహరి.

"నేడు బాబూ! మ న వ డు" తాత
చెప్పాడు.

"ఎరి వాడి తల్లి, తండ్రలేడా." మళ్ళీ
శ్రీహరి అడిగాడు

"నేరుబాబూ! ఆరయ్య ఏ నా దో
నచ్చిపోనాడు. అడికమ్మ వుండీ లేనక్కే.."
నెమ్మదిగా అన్నాడు తాత.

"అదేం?"

"ఎడలేసి ఎల్లిపోనాది బాబూ!" దిగు
లుగా అన్నాడు తాత.

"ఎందుకవి?" శ్రీహరి గొంతులో
తాత గురించి వివరాలు తెలుసుకోవాలన్న
పుత్సాహం కనబడింది.

తాత చెప్పాడు- "బాబూ! ఏటి
సెప్పాలి? నోకం అన్నేయం మీదనే
నడతొంది. ఆదిబాబు శంఠే నా కొడుకు
అప్పున్నగోడు బరికున్న రోజుల్లో అడు,
అడిసెళ్ళాం ఎంతో యిదిగా వుండే
వోరు. కానీ దిక్కుమాలిన సచ్చినోళ్ళు
దానందిం సూసి కమ్ముకుట్టి దాన్ని పాడు
నెయ్యాలని సూసారు యిషయం తెలుసు
కున్న నా బిడ్డకు వుండబట్టేక, అళ్లం
దుమీద తిరుగొద్దాడు. అళ్లంకా ఒకటై
పోయి ఓ రాత్రే సముద్రం మీదికి
సేపంట్టడానికి ఎల్లిన నా బిడ్డని నావకో
పాతే సముద్రంలో ముంచి సంక్షేకారు.

'ఎందిరా ఈ గోరం'! అంటే-అది నావ
నుడిగుండంలో ఏక్కుకుపోనాదని, ఎంత
పెయత్నించినా నాబం నేకపోయిందని
అందుకే ఆడు నచ్చిపోనాదని తీరుపు
సెప్పారు.. సూసారాబాబూ అన్నేయం!"
తాత గొంతులో భార... కళ్లలో నీరు.

"హరి నీ కోడలేమైంది తాతా!"
శ్రీహరి అడిగాడు.

ఆ మాటకు తాతలో ఆవేశం వెల్లుబి
కింది.. అయినా తమాయించుకుని "కండ
కారవవెక్కి ముండది నెగిసిపోనాది.
సిక్రం ఏటంచే బాబూ ఒవుడయితే దీని

మొగుడ్ని సంపేసాడో అదే యిది వుండకున్నాది. 'ఎచే యిది' అవడిగితే 'అదే అడికి నష్టపరిహారం' అంది.

శ్రీహరిలో రచయిత వేల్చాన్నాడు. అతని బుర్రలో ఆలోచన కుక్కుమంది.

తాత చెప్పిన కథ అతని బుర్రలో వేగంగా తిరుగుతోంది.

"యిదిగో తాత" వగర్చుకుంటూ నీళ్ల దబ్బాని అందించాడు పిల్లాడు. ఆ దబ్బా షణ్ణాలో చేతులుసురి, దానిలోని నీళ్లు రేడియేటర్ లోకి వెళ్లిపోయాయి. కారు స్టార్టయింది.

శ్రీహరి జేబులు తడముకున్నాడు. నోట్లు తప్పించి చిల్లర కనబడలేదు.

కారులోపల కూర్చుని గట్టిగా తలుపేసుకున్నాడు.

ఒక్క నిమిషంలో కారు వేగంగా దూసుకుపోయింది - అక్కడున్నవాళ్ల మొహాలమీద దమ్ముకొడితూ.

"వెద్దోళ్ల" గట్టిగా నిట్టూరుస్తూ అనుకున్నాడు సింహాద్రితాత.

రచయిత, నటుడు, నిర్మాత శ్రీహరికి మనంగా పొరసన్నానం జరుగుతోంది.

అతను రచించి నిర్మించిన 'పేదల బతుకలు' అత్యంత ప్రజాదరణ పొందడమే కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బహుమతిని కూడా గెలుపుకుంది.

అందంగా అలంకరించబడిన వేదిక

మువ

మీదికి ప్రముఖులు ఒక్కొక్కరే వచ్చి శ్రీహరిని పుష్పమాలాంకృతుడ్ని చేసి, అతన్ని, అతను నిర్మించిన చిత్రాన్ని పొగిడి వెళ్లిపోతున్నారు.

ఆ సన్మానానికి అధ్యక్షత వహించిన ముఖ్యమంత్రిగారు "శ్రీహరి నట, నిర్మాతగానే అందరికీ తెలుసు కానీ ఆయన మహారచయిత అని ఆయన రచించి నిర్మించిన ఈ చిత్రమే చెబుతోంది. ముఖ్యంగా అట్టడుగున వున్న పేదల బ్రతుకుల్ని - వాళ్ళ సాధక బాధల్ని కడు రమ్యంగా రచించి చిత్రించిన శ్రీహరి గార్ని మీ అందరి తరపున సన్మానించడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను" అంటూ వెలపు తీసుకున్నారు.

అతిగా శ్రీహరి మైకు దగ్గరకొచ్చి "పెద్దలందరూ నా గురించి ఎక్కువగానే మాట్లాడారు. వాళ్ళందరికీ నా కృతజ్ఞతలు. నా గురించి నేను చెప్పకునే దేమీలేదు. అయితే ఒక్కమాట నవనయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈ చిత్రం ప్రత్యేకంగా పేదల సాధకబాధల్ని చాటిచెప్పుతోంది. మన దేశంలో సాతుకుపోయిన ఈ పేదరికాన్ని నిర్మూలించాలంటే - ధనికులంతా ముందుకు రావాలి. పేదలకు అండదండగా నిలవాలి.... ఇకపోతే యిలాంటి చిత్రాలు యింకా ఎక్కువ వచ్చి ప్రజల్లో చైతన్యం కలిగించాలి మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను. చిన్నవార్షయిన నన్ను మీరెప్పటిలాగనే

అభిమానించాలనీ. మీ అదరాభిమానాలు కాపాడుకోవడానికి నేనెప్పుడూ కృషి చేస్తుంటానని చెప్పతూ వినియోగ సేవ తీసుకుంటున్నాను" అన్నాడు.

* * *

సమ్మాది తాక గుంపులో నిండుని పున్నాడు.

అతనికి ఆ గొంతు ఎప్పుడో ఎక్కడో చిన్నట్టుంది.

మనవడి భుజంమీద చేయివేసి ముందుకు నడుస్తున్నాడు. జనంలో ఇప్పుడు మాట్లాడిన మనిషిని చూడాలని అతని కెంకో ఆతృతగా ఉంది.

జనం బుస్సేస్తున్నారు.

ఇసక వేస్తే రాలనంత జనం. జనం రాపిడిలో తొక్కినలాటలో ఎవరెటు పోతున్నారో ఎవరికీ తెలీడలేదు.

పోలీసులు ఎంతో బందోబస్తుతో మంత్రిల్ని, నటుల్ని, కార్లవరకూ తీసుకెళ్తున్నారు. అయినా సరే జనాన్ని కంట్రోలు చేయలేకపోతున్నారు. కార్ల ఊట్టూ చేరిన జనం శ్రీహరిని దగ్గరగా చూడాలని తెగ తాపత్రయపడి పోతున్నారు.

పోలీసులు లాటీలుపయోగించి ప్రజల్ని దూరంగా నెట్టేస్తున్నారు. లాటీలు గల్లో చిన్యాసం చేస్తున్నాయ్... ఓ లాటీ వచ్చి 'టపి' మని సమ్మాది తలమీద పడింది.

అతని తల తిరిగినట్టయింది. కళ్లు

బైర్లుకమ్మాయి. కాళ్ళు తేలిపోతున్నాయి పిల్లాడు జనంలో ఎటు కల్చి పోయాడో తెలీదు.

అకసికి స్పృహ తప్పినట్టయింది.

నేలమీద పడిపోయాడు... పైనుంచి జనం తొక్కుకుంటూ పోతున్నారు. ఎముకలు పటపట మంటున్నాయి.... ఒళ్ళు చూసమైపోయింది. అరవడానికి గొంతు పెగలేదు....

పదిహేను నిమషాల్లో కార్లన్నీ వెళ్ళి పోయాయి. జనమంతా చెల్లాచెదురై పోయారు.

అప్పటివరకూ తిరనాళ్ళలా ఎంతో నందడిగా పున్న ఆ ప్రదేశం నిమిషాల్లో శ్మశానవాడకలా అయిపోయింది.

సమ్మాది తాక వెల్లకిలా పడున్నాడు.

అతని గుండెలు ఎగిసెగసి పడు తున్నాయి. నోట్లోంచి రక్తం కారుతోంది. కళ్లల్లోంచి నీరు ధారగా ప్రవహిస్తోంది. ఆయాసంతో గట్టిగా మూలుగుతున్నాడు.

వరిగెత్తుకొచ్చిన మనుమడు తాక ఎక్కనే భయంగా చూస్తూ కూర్చుని పున్నాడు.

తాక ఒక్కసారి మనుమడి మొహం లోకి ఆకగ చూశాడు. ఏదో చెప్పాలని నోరువిప్పాడు... గొంతులోంచి మాట రాలేదు. పిల్లాడి చేయిమీద చేయివేసాడు. పిల్లాడు ఏడుస్తున్నాడు. గుప్పెళ్ళు గట్టిగా బిగుసుకుని ఒక్కసారివదులై పోయాయి.

చేతిలో వున్న నాలుగైదు చిల్లరపైసలు నేల మీద దొర్లుకుంటూపోయాాయి. మరుక్షణం 'తాత' అన్న మనుషడి ఆర్తనాదం నహాయం అందనంత దూరం పరికింది.

గుర్తుందో శిదో తెలిదుగానీ తన చేతిలో ఐదుపైసలు కూడా వెళ్ళకుండా తన బ్రతుకు అరీడువి లక్షల్లో దోచుకున్నాడని తాతకూ తెలిదు . తెల్లపై... ?

తాత చెప్పిన కథనే నీవిమాగా తీసి లక్షలు గడించుకున్న వైసం శ్రీహరికి ఏమో ?

పాఠం... ఆ ఆత్మ ఏమనుకునేదో? ఏమో ?